

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб
навчальний рік 2021/2022

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини
(назва навчальної дисципліни)

Вибірковий освітній компонент

Формат - очний

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальність 222 «Медицина», другий (магістерський) рівень
(шифр і назва спеціальності)

ОПП «Медицина»
(шифр і назва спеціальності)

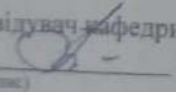
курс VI

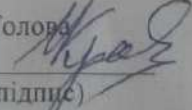
Силабус затверджено на засіданні кафедри
загальної практики – сімейної медицини та
внутрішніх хвороб

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від
"27" серпня 2021 року № 8

Протокол від
"31" серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис) проф. Пасієшвілі Л.М.
(прізвище та ініціали)

Голова

(підпис) проф. Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

"27" серпня 2021 року

"31" серпня 2021 року

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб
навчальний рік 2021/2022

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини
(назва навчальної дисципліни)

Вибірковий освітній компонент

Формат - очний

Галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я» _____
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність _____ 222 «Медицина», другий (магістерський) рівень _____
(шифр і назва спеціальності)

ОПП _____ «Медицина» _____
(шифр і назва спеціальності)

курс _____ VI _____

Силабус навчальної дисципліни
затверджено на засіданні кафедри загальної
практики – сімейної медицини та
внутрішніх хвороб

Протокол від
“27” серпня 2021 року № 8

Завідувач кафедри

_____ проф. Пасієшвілі Л.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від
“31” серпня 2021 року № 1

Голова

_____ проф. Кравчун П.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розробники силабусу:

Пасієшвілі Л.М. зав. кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, професор, доктор медичних наук

Шапкін В.Є. доцент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, доцент, кандидат медичних наук

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Пасієшвілі Людмила Михайлівна, зав. кафедри, професор, доктор мед. наук.

Бобро Лілія Миколаївна, доцент, кандидат мед. наук.

Малик Наталія Віталіївна, доцент, кандидат мед. наук.

В`юн Тетяна Іванівна, кандидат мед. наук.

Голозубова Олена Валеріївна, кандидат мед. наук.

Карая Олена Володимирівна, кандидат мед. наук.

Марченко Анастасія Сергіївна, кандидат мед. наук.

Діденко Катерина Андріївна

Бондюк Максим Леонідович

Інформація про викладачів: фахівці з загальної практики – сімейної медицини.

Корпоративна пошта викладачів:

Людмила Михайлівна Пасієшвілі lm.pasiieshvili@knmu.edu.ua

Лілія Миколаївна Бобро lm.bobro@knmu.edu.ua

Наталія Віталіївна Малик nv.malyk@knmu.edu.ua

Тетяна Іванівна В`юн ti.viun@knmu.edu.ua

Олена Валеріївна Голозубова ov.holozubova@knmu.edu.ua

Олена Володимирівна Карая ov.karaia@knmu.edu.ua

Анастасія Сергіївна Марченко as.marchenko@knmu.edu.ua

Діденко Катерина Андріївна ka.didenko@knmu.edu.ua

Бондюк Максим Леонідович ml.bondiuk@knmu.edu.ua

Консультації проводяться на кафедрі загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб (в ННМК «Університетська клініка» ХНМУ) за адресою м. Харків, вул. Олександра Шпейєра, 4 за графіком.

Локація: 61157, м. Харків, вул. Олександра Шпейєра, 4.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини» складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Медицина” та проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 222 “Медицина”.

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Дисципліна «Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини» вивчається на шостому курсі. Обсяг дисципліни складає 4 кредити ЄКТС: 20 навчальних годин практичних занять та 100 навчальних годин СРС.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини» є організація роботи лікаря, який надає паліативну допомогу та працює в хоспісі.

Міждисциплінарні зв'язки.

«Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини» є головною складовою частиною дисципліни «Паліативна та хоспісна медицина».

Пререквізити дисципліни.

«Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини» як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні студентами навчальних дисциплін: внутрішньої медицини, інфекційних захворювань, епідеміології, педіатрії, ендокринології, неврології, онкології, хірургії, офтальмології, отоларингології, дерматології, клінічної імунології та фармакології, реаніматології, соціальної медицини та охорони здоров'я, гігієни та екології, етики та деонтології та інших морфологічних дисциплін.

Постреквізити дисципліни.

«Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини» як навчальна дисципліна для студентів VI курсу є базисом для вивчення паліативної та хоспісної медицини в інтернатурі.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4132>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни Метою викладання навчальної дисципліни “Організаційні засади паліативної та хоспісної медицини” є отримання студентами знань про організацію паліативної медичної допомоги.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- опанування концепції паліативної медичної допомоги;
- опанування принципів організації ведення пацієнтів на термінальних стадіях;

- опанування принципів організації паліативної медичної допомоги при основних неонкологічних та онкологічних захворюваннях;
- опанування принципів організації хоспісної медицини.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

інтегральні: Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення ; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії

ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою

ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

спеціальні (фахові, предметні):

СК1 – Навички опитування

СК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

СК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

СК4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань

СК5 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань

СК6 – Здатність до діагностування невідкладних станів

СК7 – Здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги

СК8 – Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів

СК9 – Навички виконання медичних маніпуляцій

СК12 – Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

СК14 – Здатність до ведення медичної документації

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

Знання і розуміння:

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

Застосування знань та розуміння:

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 – встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання

ПРН 7 – визначення характеру, принципів лікування захворювань

ПРН 8 – визначення необхідної дієти, режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань

ПРН 9 – визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ПРН 10 – діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстренної медичної допомоги

ПРН 15 – виконання медичних маніпуляцій

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

Формування суджень:

ПРН 18 – здатність здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

1. Здатність до встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання.

1.1. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу та серед прикріпленого населення:

- Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані фізикального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- Вміти встановити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

1.2. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу:

- Призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі найбільш вірогідного або синдромного діагнозу, за стандартними схемами, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- Здійснювати диференціальну діагностику захворювань шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- Встановити попередній клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

2. Навички збирання інформації про пацієнта

Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя (в тому числі професійний анамнез), за умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи результати співбесіди з пацієнтом, за стандартною схемою опитування хворого.

За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я, його підрозділі, вдома у пацієнта та ін.), використовуючи знання про людину, її органи та системи, за певними алгоритмами:

- збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція) та зовнішній вигляд;

- обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація ділянки серця та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин);

- обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів);

- обстежувати стан органів черевної порожнини (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунку, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози, нирок, органів малого тазу, пальцеве дослідження прямої кишки);

- обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація);

- обстежувати стан сечостатевої системи.

3. Здатність до оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень

Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи знання про людину, її органи та системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

4. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань

Визначати характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання, в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації у т.ч. при, у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

Визначати принципи лікування захворювання, в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації у т.ч. при, у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

5. Здатність до діагностування невідкладних станів

Встановити діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

7. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги

Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

8. Навички надання екстреної медичної допомоги

Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.

10. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань

Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання, у умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи,

дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

11. Здатність до визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань

Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання, в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації у т.ч., у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

13. Здатність до проведення профілактичних заходів

Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на підставі даних про стан здоров'я певних контингентів населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню, щодо:

- організації раціонального харчування, водопостачання;
- режиму діяльності та відпочинку;
- формування сприятливого виробничого середовища;
- первинної профілактики захворювань і травм;
- вакцинопрофілактики;
- профілактики шкідливих звичок;
- профілактики небажаної вагітності;
- пропаганди здорового способу життя.

Здійснювати систему заходів первинної профілактики, на підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, та про наявність впливу на нього детермінант здоров'я, в умовах закладу охорони здоров'я та поза його межами використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню,:

- санітарно-просвітніх щодо попередження виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань, травм та пропаганди здорового способу життя;
- організації раціонального харчування, безпечних соціально-побутових умов, водопостачання;
- режиму діяльності та відпочинку;

Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини (скринінг, профілактичний медичний огляд, звернення за медичною допомогою), знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, в умовах закладу охорони здоров'я, зокрема:

- формувати групи диспансерного нагляду ;
- організовувати лікувально-оздоровчі заходи диференційовано від групи диспансеризації

17. Здатність до проведення експертизи працездатності

Визначати наявність та вираженість обмежень життєдіяльності, виду,

ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини.

18. Здатність до ведення медичної документації

За умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення (карту амбулаторного/стаціонарного хворого, історію хвороби, санаторно-курортну карту, листок непрацездатності, документацію для МСЕК, і т. ін.), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

19. Здатність до обробки медичної інформації

За будь-яких обставин з використанням стандартних процедур, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології, вміти:

- визначати джерело та/або місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу;

- отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела;

- обробляти та проаналізувати отриману інформацію.

20. Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги

В умовах закладу охорони здоров'я, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення проводити заходи:

- організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі;

- формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів;

- організовувати взаємодію з колегами у своєму закладі та в інших закладах охорони здоров'я, підлеглими та керівниками;

- організовувати взаємодію з організаціями та установами поза сектором охорони здоров'я;

- формувати колективну відповідальність за результати діяльності.

22. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне)

22.1. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу за стандартними методиками:

- аналізувати стан здоров'я певного контингенту на підставі офіційних даних шляхом співставлення з середньостатистичними показниками;

- визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту на підставі даних про них;

розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту.

22.2. Здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, використовуючи лабораторні методи.

23. Здатність до оцінки впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції

Проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції, на території обслуговування за стандартними методиками та на підставі даних епідеміологічних та медико-

статистичних досліджень

28. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

29. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

30. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.

31. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

32. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 20	Спеціальність: 222 «Медицина»,	Рік підготовки (курс):	
		б-й	-й
		Семестр	
		11-12	-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента - 100	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень ОПП «Медицина»	Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		100 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид підсумковою контролю: залік			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Концепція паліативної медичної допомоги.	5	розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій.	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему.
2	Організація ведення пацієнтів на термінальних стадіях, взаємодія зі спеціалістами.	5		
3	Організація паліативної медичної допомоги при основних неонкологічних та онкологічних захворюваннях.	5		
4	Організація хоспісної медицини.	5		
	Всього годин	20		

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Організація паліативної медичної допомоги при основних неонкологічних та онкологічних захворюваннях.	50	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
2	Організація хоспісної медицини.	50	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
	Всього годин	100		

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД). Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

Залік з дисципліни «Основи геронтології та геріатрії» проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає врахування ПНД (табл.2) та перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкція з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті»

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

При оцінюванні дисципліни використовується наступна відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена:

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття та залік.

Студентам, що не виконали вимоги навчальної програми та не зараховано вивчення дисципліни виставляються оцінки "Fx" або "F" ("незадовільно").

Питання до заліку

1. Назвіть основні особливості надання паліативної допомоги дітям згідно наказу № 1308 МОЗ України від 04 червня 2020 року.
2. Якими основними навичками має володіти медичних працівник з надання паліативної допомоги?
3. Назвіть основні принципи надання паліативної допомоги .
4. Назвіть основні підходи надання паліативної допомоги.
5. Назвіть основні нормативно-правові документи, щодо надання паліативної допомоги населенню України.
6. Які основні завдання та складові паліативної допомоги.
7. З якою метою організуються відділення паліативної допомоги?
8. Дайте визначення поняттю «хоспіс»? Яка мета створення хоспісів?
9. Дайте визначення «Паліативні хворі». Назвіть основні групи паліативних хворих, які потребують спеціалізованої паліативної допомоги в кінці життя.
10. Які основні проблеми, пов'язані з питаннями організації та управління паліативної допомоги в країні, Ви можете виділити?
11. Які методи паліативної терапії можна запропонувати хворій М., 38 років з діагнозом: рак молочної залози, у якої на теперішній час виявлено прогресування захворювання з множинним ураженням кісток, печінки та головного мозку?
12. Який вид паліативної терапії можна запропонувати хворій К., 45 років, яка звернулася до сімейного лікаря зі скаргами на больовий синдром, дискомфорт у

грудній порожнині, задишку, одутловатість обличчя, відомо, що у хворої верифікований пласкоклітинний рак правої легені з метастазами у лімфатичні вузли обох легень?

13. Які основні задачі ХОСПІСа?

14. Які основні задачі паліативної допомоги за рекомендаціям ВООЗ?

15. За яких умов проходить відбір хворих у ХОСПІС?

16. Які п'ять основних видів психологічних реакцій, що спостерігаються у інкурабельних хворих?

17. Який пакет документів потрібен хворому для госпіталізації у ХОСПІС?

18. Як забезпечується підтримка родини хворого під час термінального періоду і після його смерті?

19. Який принцип є основою паліативної допомоги?

20. Які ознаки термінального стану хворого?

21. Завдання які виконує відділення паліативної допомоги?

22. Які особливості паліативної допомоги у онкологічних хворих?

23. Які цілі паліативної допомоги при онкології?

24. Що передбачає боротьба з онкологічними захворюваннями?

25. Які категорії людей потребують паліативної допомоги ?

26. Які препарати застосовують при сильних болях при онкології ?

27. Яка основна мета паліативної допомоги?

28. Що в себе включає паліативна допомога?

29. Яка група незлоякісного захворювання займають перше місце за кількістю випадків?

30. Стадії при яких пацієнти з онкології відчують сильний біль ?

31. Хоспісна медицина: дайте визначення та назвіть основні етапи становлення паліативно-хоспісної медицини в Україні.

32. Назвіть основні етапи становлення паліативно-хоспісної медицини в світі.

33. Назвіть основні принципи діяльності хоспісів.

34. Назвіть основні заповіді, яких має дотримуватись кожний працівник хоспісу.

35. Назвіть основні критерії відбору пацієнтів хоспісу: показання та протипоказання для госпіталізації в хоспіс.

36. Назвіть основні структурні підрозділи хоспісу.

37. Виїзна бригада як структурний підрозділ хоспісу: склад та обов'язки кожного члена бригади.

38. Вкажіть основні задачі та обов'язки Виїзної бригади хоспісу.

39. Вкажіть основні аспекти соціальної допомоги хоспісним хворим та членам їхніх сімей.

40. Психологічна опіка в хоспісі: об'єкти та суб'єкти психологічної допомоги, особливості психологічного стану хоспісних хворих.

Правила оскарження оцінки

Студент може оскаржити поточну оцінку кафедральній апеляційній комісії у складі зав. кафедри, викладача та професора або доцента кафедри.

Згідно до чинного «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачі освіти ХНМУ» студент може оскаржити оцінку диференційованого заліку шляхом подання заяви до свого деканату не пізніше наступного дня після оголошення оцінки з наступним перескладанням диференційованого заліку апеляційній комісії.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни – дотримання вимог, встановлених чинним законодавством України, правил ХНМУ, загальних норм етики.

Відвідування занять та поведінка - неприпустимість пропусків, запізнь, дотримання норм деонтології.

Політика щодо академічної доброчесності – суворе дотримання академічної доброчесності.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами – індивідуальний підхід до студентів у межах вимог навчальної програми.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни – виконання вимог навчальної програми, отримання достатньої кількості балів.

Заохочення та стягнення – для отримання додаткових знань студенти можуть приймати участь у роботі СНТ кафедри.

Техніка безпеки – необхідність дотримання правил безпеки.

Порядок інформування про зміни у силабусі - інформування про зміни у силабусі здійснюється через офіційний сайт ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Згідно до «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного медичного університету» в ХНМУ впроваджено систему академічної доброчесності з метою підтримки ідеї доброчесності та гідних взаємин між учасниками академічного процесу; пропагування важливості академічної доброчесності; вирішених питань щодо підняття якості вищої освіти; сприяння розвитку позитивної репутації; підвищення рейтингу викладачів та конкурентоспроможності випускників університету; розвитку навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізації самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Паліативна та хоспісна допомога: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів ... / Ю. В. Вороненко [та ін.] ; ред.: Ю. В. Вороненко , Ю. І. Губський ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика. - Вінниця : Нова Кн., 2017. - 385 с. : табл., іл.
2. Вороненко Ю.В., Проданчук М. Г., Гойда Н. Г., Латишев Є.Є., Михальчук В.М. Сучасні напрямки менеджменту в охороні здоров'я - К.: « Медицина України», 2015. – 335 с.
3. Губський Ю. І. Фармакотерапія в паліативній та хоспісній медицині. Клінічні, фармацевтичні та медико-правові аспекти /Ю. І. Губський, М. К. Хобзей. – К. : Здоров'я, 2011. – 351 с.

Допоміжна

1. Вороненко Ю. В. Створення системи паліативної та хоспісної допомоги в умовах реформування охорони здоров'я в Україні: медичні та соціальні аспекти / Ю. В. Вороненко, Ю. І. Губський, А. В. Царенко // Наука і практика. Міжвідомчий медичний журна. – 2014. – №1 (2). – С. 63–75.
2. Вороненко Ю. В., Губський Ю. І., Царенко А. В. Створення системи паліативної і хоспісної допомоги в умовах реформування охорони здоров'я в Україні: медичні та соціальні аспекти // Наука і практика: міжвідомчий мед. журна. 2014. № 1 (2). С. 66.
3. Губський Ю. І. Інституціональні питання стану та перспектив надання паліативної медичної допомоги в Україні: соціальні, медико-правові та клініко-фармацевтичні аспекти / Ю. І. Губський // Реабілітація та паліативна медицина. – 2015. – Т.1, № 1 (1). – С. 20–26.
4. ВОЗ. Палліативная помощь / под ред. E. Davies, I. J. Higginson. – ЕРБ ВОЗ, 2005. – 32 с.
5. ВОЗ. Укрепление паллиативной медицинской помощи в качестве одного из компонентов комплексного лечения на протяжении всего жизненного цикла // Резолюция шестьдесят седьмой сессии Всемирной Ассамблеи Здравоохранения (А67/31. 4 апреля 2014 г.). – Женева : ВОЗ, 2014. – 11 с.
6. Oxford Textbook of Palliative Medicine / D. Doyle, G. Hanks, N. Cherny, K. Calman (eds). Third edition Oxford University Press, 2005, 1280pp.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотека ХНМУ.

Офіційний сайт МОЗ України: <http://www.moz.gov.ua/>

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4132>